

Ændret forslag til Rådets beslutning om vedtagelse af et særprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration 2002-2006 med henblik på integration og styrkelse af det europæiske forskningsrum

(2002/C 51 E/09)

(EØS-relevant tekst)

KOM(2001) 594 endelig udg. — 2001/0122(CNS)

(Forelagt af Kommissionen den 18. oktober 2001)

Den 30. maj 2001 (EFT . . . — KOM(2001) 279 — 2001/0122(CNS)) vedtog Kommissionen sit forslag til beslutning om særprogrammet »Integration og styrkelse af det europæiske forskningsrum« som led i rækken af forslag til særprogrammer for gennemførelse af rammeprogrammet 2002-2006.

Dette forslag ændres herved således:

- 1) Bilag I, afsnit 1.2, (indledning) og afsnit 1.2 i), afløses af teksten i dette ændringsforslags bilag I.
  - 2) Bilag I, afsnit 1.2, underafsnit ii) »*Specifikke forskningsaktiviteter for små og mellemstore virksomheder*« får ændret nummereringen til:

»1.2.2. **Specifikke forskningsaktiviteter for små og mellemstore virksomheder**«
  - 3) Bilag I, afsnit 1.2, underafsnit iii) »*Specifikke internationale samarbejdsaktiviteter*« får ændret nummereringen til:

»1.2.3. **Specifikke internationale samarbejdsaktiviteter**«
  - 4) Forslagets bilag II afløses af dette ændringsforslags bilag II.
-

BILAG I

1.2. Særlige aktiviteter, som dækker et bredere forskningsfelt

Tiltagene under denne rubrik skal supplere forskningen inden for de udvalgte forskningstemaer og omfatte følgende:

- Foregribelse af EU's behov inden for videnskab og teknologi
- Specifikke forskningsaktiviteter for små og mellemstore virksomheder
- Specifikke internationale samarbejdsaktiviteter

1.2.1. Foregribelse af EU's behov inden for videnskab og teknologi

Disse aktiviteter spiller en særskilt rolle i hele opbygningen af rammeprogrammet 2002-2006. De omfatter fælles gennemførelsesordninger og den kritiske masse, der kræves for at sikre effektiv og fleksibel udførelse af forskning, som er afgørende for Fællesskabets forskningsmål og dækker en lang række behov, der ikke kan opfyldes inden for de udvalgte forskningstemaer. De skal have følgende særlige målsætninger

- At underbygge udarbejdelsen og gennemførelsen af Fællesskabets politik med sigte på såvel unionens eventuelle fremtidige som dens nuværende medlemmers interesser og at overvåge denne politiks virkninger
- At udforske nye videnskabelige og teknologiske problemer og muligheder, herunder navnlig tværfaglige forskningsområder, hvor en europæisk indsats er påkrævet for at kunne udvikle en strategisk position, når det gælder frontviden og nye markeder, eller for at kunne foregribe vigtige problemer, det europæiske samfund vil blive stillet overfor.

Fælles for disse tiltag er, at de gennemføres over en flerårig periode, hvor der tages direkte hensyn til de vigtigste aktørers (politiske beslutningstagere, erhvervsmæssige brugergrupper, førende forskerhold osv.) behov og synspunkter. De vil blive udført efter en årlig programlægningsordning, hvor der vil blive opstillet særlige prioriteter, som svarer til de behov, der er blevet påvist i tilknytning til ovennævnte målsætninger.

De således opstillede prioriteter kommer derpå til at indgå i arbejdsprogrammet for særprogrammet sammen med de prioriteter, der opstilles i forbindelse med målsætningerne for programmets øvrige dele, og bliver regelmæssigt ajourført. Det betyder en løbende tildeling af midler fra disse aktiviteterets budget til de opstillede prioriteter i hele udførelsesperioden.

Programlægningen skal foretages af Kommissionen og bygge på forslag, der fremsættes som resultat af et omfattende samråd med de berørte kredse i EU og i de lande, som er associeret rammeprogrammet, om de emner, der skal medtages.

Der vil blive afsat et budget på 440 mio. EUR til de forskningsaktiviteter, der beskrives i det følgende og bygger på de for øjeblikket forekommende behov. Det svarer til 50 % af det beløb, som er blevet afsat til samtlige aktiviteter under denne rubrik. De øvrige 50 % vil blive tildelt forskningsaktiviteter, som skal fastsættes under særprogrammets gennemførelse.

i) Forskning orienteret mod politikker

Aktiviteterne i denne rubrik går især ud på understøttelse af:

- gennemførelse af fælles politik, ikke mindst den fælles landbrugspolitik og den fælles fiskeripolitik
- opfyldelse af Fællesskabets politiske målsætninger, ikke mindst dem, der er opstillet i sjette miljøhandlingsprogram ⁽¹⁾, i grønbogen »På vej mod en europæisk strategi for energiforsyningsikkerhed« ⁽²⁾ og i hvidbogen om europæisk transportpolitik ⁽³⁾ samt målsætningerne på områder som sundhed og forbrugerbeskyttelse, ligestilling, regionaludvikling, handel, udvidelsen, forbindelser udadtil, udviklingsstøtte, retsvæsen og indre anliggender.
- opfyldelse af Fællesskabets øvrige vigtige målsætninger, f.eks. dem, Europa-Kommissionen har opstillet for sin femårige mandatperiode, og dem, der bygger på det europæiske råds politiske retningslinjer, inkl. Lissabon-strategien, for den økonomiske politik, informationssamfundet, e-europa, erhvervslivet, det indre marked, konkurrencen, socialpolitikken, beskæftigelsen og uddannelses- og kulturområdet, herunder de nødvendige statistiske metoder og hjælpemidler.

⁽¹⁾ KOM(2001) 31.

⁽²⁾ KOM(2000) 769.

⁽³⁾ KOM(2001) 370.

Flerårig programlægning

Den flerårige programlægning af disse aktiviteter skal tage hensyn til udtalelser fra de relevante videnskabelige udvalg for de pågældende politikområder. Programlægningen skal udføres med bistand fra en brugergruppe, som består af forskellige af Kommissionens tjenestegrene, og som om nødvendigt også skal have adgang til et uafhængigt samrådsorgan, der skal bestå af højtstående eksperter fra videnskaben og industrien. Brugergruppen skal vurdere forslagene til de emner, der skal medtages, efter følgende kriterier:

- deres bidrag til udarbejdelse og udvikling af politik (f.eks. tilknytning til lovgivningsforslag under forberedelse eller afgørende begivenheder)
- deres potentielle bidrag til EU's konkurrenceevne, til styrkelse af dets videnskabelige og teknologiske grundlag og til etableringen af det europæiske forskningsrum, herunder effektiv integrering af ansøgerlandene
- europæisk værditilvækst, under hensyntagen til den forskning, der udføres på de relevante områder i medlemsstaterne
- de foreslåede forskningsemners og -metoders videnskabelige relevans og anvendelighed
- sikring af passende arbejdsdeling og samvirke mellem disse aktiviteter og Det Fælles Forskningscenters direkte aktioner til støtte for Fællesskabets politikker.

Programlægningen kan ændres ved hjælp af en hasteprocedure, som følger de samme evalueringskriterier, hvis der i krisetilfælde opstår pludselige og uforudsete forskningsbehov.

De første forskningsprioriteter

Den programlægningsmetode, der beskrives i det foregående, benyttes til opstilling af forskningsprioriteter, orienteret mod politikker og svarer til behov, der allerede kan påvises. Den bygger i første omgang på emneforslag, som er blevet fremsat af Kommissionens policytjenestegrene efter råd fra de relevante videnskabelige udvalg og under hensyntagen til unionens overordnede målsætninger, således som de fremgår af konklusionerne fra Det Europæiske Råds møder. De således opstillede prioriteter skal indgå i arbejdsprogrammet ved programmets start.

De er blevet opdelt i følgende aktivitetskategorier efter en struktur, som skaber det bedst mulige samvirke mellem de politiske behov og de videnskabelige bidrag, og som går på tværs af de prioriterede emner og supplerer dem:

- Bæredygtig forvaltning af Europas naturressourcer. Forskningen under denne rubrik svarer til politiske behov i forbindelse med modernisering og bæredygtig udvikling af den fælles landbrugs- og fiskeripolitik og af länddistrikterne, herunder skovbruget. Den skal især dreje sig om:

Udvikling af det politiske grundlag for fremme af et bæredygtigt, kvalitetsbaseret landbrug; opstilling af alsidige modeller for bæredygtig forvaltning af landbrug og skovbrug, og for vurderingen af betydningen af udbytte og afsætning; bedre hjælpemidler til opstilling af prognoser for og vurdering af international landbrugspolitik, internationale markeder, markedsaftaler og den fælles landbrugspolitik; de miljømæssige følger af landbrugets, fiskeriets og akvakulturens produktionssystemer, herunder landbrugsproduktion, som ikke fremstiller levnedsmidler, og vekselvirkningerne mellem dem; karakterisering af fysiske enheder og drivkræfterne bag forandring for at kunne vurdere länddistrikternes udvikling og skaffe hjælpemidler til støtte for vurdering af virkningerne på miljøet; udvikling af hjælpemidler til evaluering og overvågning af dyresundhed og dyrevelfærd.

Udvikling af alternative metoder til forvaltning af fiskeriet ved bedre forståelse af de afgørende biologiske og økologiske udvælgelsesparametre, inddragelse af flerårige synsvinkler og aspekter, der berører flere arter og socioøkonomiske forhold samt vurdering af usikkerhedsmomenter; forbedring af kontrol- og overvågningsmetoderne; udvikling af det politiske grundlag for fremme af bæredygtig akvakultur ved hjælp af sygdomsforebyggelse, differentiering af produktionssystemerne og bedre forvaltning af ressourcerne.

Bedre forståelse af land- og havøkosystemers struktur og virkemåde, herunder vurdering af jordbundsfunktioner og jordforringelsesprocesser; hjælpemidler til vurdering af vandkvalitet, koncentration af forurenende stoffer og forbedringsmuligheder; integreret vurdering af luftforurening; strategisk støjkortlægning.

- Sikring af de europæiske borgeres sundhed, sikkerhed og muligheder. Forskningen i denne kategori svarer til politiske behov, som især gælder udførelsen af Europas sociale dagsorden, dvs. sundheds- og forbrugerbeskyttelse og udvikling af et område, som præges af frihed, sikkerhed og retfærdighed. Den skal især dreje sig om:

Metoder til evaluering af behovet for social- og forbrugerpolitiske foranstaltninger og deres effektivitet og resultater, herunder spørgsmål som forbrugertilfredshed, uredelig forretningspraksis og virkningerne af Fællesskabets øvrige politikker, arbejdsmarkedets forandring, omkostningerne ved et »velværdsløst Europa«, udvikling af samordnede fremgangsmåder og en sammenlignende europæisk videnbase for de former for politik, der skal sikre bæredygtige pensions- og sundhedsordninger, ikke mindst når virkningerne af demografiske forskydninger og ældning tages i betragtning; udvikling af bedre metoder til risikovurdering, herunder metoder til afprøvning af kemiske stoffer uden brug af forsøgsdyr, produktsikkerhedsforanstaltninger og oplysning om mulige risici for forbrugernes og arbejdstagernes sundhed og sikkerhed.

Sammenlignende vurdering af de afgørende sundhedsfaktorer, herunder ernæring, kønsbestemte og socioøkonomiske forhold, sundhedsvæsen og e-sundhedsordninger og metoder til vurdering af præstationernes kvalitet; Udvikling af bedre måling af sygdommes forekomst og udbredelse og bedre forståelse af nye, sjældne og smitsomme sygdommes overførselsveje, også i international sammenhæng; udvikling af sikre procedurer for afgivelse, opbevaring og udnyttelse af blod og organer; metoder til vurdering af udbredelsen af handicaps og deres socioøkonomiske betydning.

Sammenlignende undersøgelse af de faktorer, som skaber udvandrings- og flytningstrømme og som ligger til grund for illegal indvandring og menneskesmugling, bedre muligheder for at forudse kriminelle handlingsmønstre og deres årsager og for at kunne vurdere effektiv kriminalitetsforebyggelsespolitik, vurdering af nye problemer i forbindelse med narkotikamisbrug.

- Underbyggelse af en større og mere integreret europæisk unions samhørighed og økonomiske muligheder. Forskningen i denne kategori svarer især til en række behov inden for de politikker, der beskæftiger sig med den europæiske økonomis konkurrenceevne, dynamik og integration i tilknytning til udvidelsen, globaliseringen og Europas handelsmæssige forbindelser med den øvrige verden. Den skal især dreje sig om:

Bedre midler til vurdering af økonomisk effektivitet og af penge- og skattepolitikens sociale virkninger, de integrerede finansieringsmarkeders bidrag til den økonomiske udvikling i euro-området, samhørighedspolitikens betydning for bæredygtig regionaludvikling, bæredygtig udviklingspolitik effektivitet i betydningsfulde erhvervssektorer, vurdering af bioteknologiens økonomiske og industrielle følger, standardiseringsmetoder til støtte for den indre markedspolitik og underbyggelse af Fællesskabets handelspolitiske positioner og gensidig anerkendelse af aftaler.

Udvikling af grundlaget for en samlet tilgang til transportsikkerhed (ikke mindst inden for luftfarten), udvikling af metoder til og indikatorer og parametre for vurdering af bæredygtige transport- og energisystemers resultater (i økonomisk og miljø- og samfundsmæssig henseende) og tilsyn med målsætningernes opfyldelse i et udvidet Europa, udvikling af prognosticeringsmetoder, som inddrager socioøkonomiske og teknologiske aspekter og omkostnings-effektiv levering af energi- og transportdata, så påtænkte foranstaltninger, herunder teknologiske og markedsbaserede foranstaltninger kan vurderes, og som bidrager til udarbejdelsen af innovativ politik og politiske pakkeløsninger, der kan sikre bæredygtigheden på mellemlangt og langt sigt.

Vurdering af de midler, hvormed digital identitet og digitale aktiver forvaltes og beskyttes; vurdering af politik, hjælpemidler og den bedste praksis, der fremmer omfattende og sikker adgang til informationssamfundet, benchmarking af den bedste praksis for omlægning af offentlige processer med henblik på forbedring af offentlige tjenester, e-uddannelse og tilsvarende undervisningsformer, herunder livslang uddannelse, forbrugerbeskyttelse i forbindelse med informations- og kommunikationstjenester; metoder til vurdering af beskadigelser af kulturarven og strategier for beskyttelse af den, udvikling af avancerede metoder og teknikker, som kan give statistikker, der fremstilles af det europæiske statistiksystem, bedre kvalitet og større tilgængelighed og udbredelse.

En samordnet fremgangsmåde for behandling af de forskningsspørgsmål, der er fælles for forskellige politikområder, skal sikres, ikke mindst når det gælder måling og vurdering af demografiske forskydninger og mere generel udvikling af relevante statistikker og indikatorer.

ii) *Forskning med sigte på at udforske nye videnskabelige og teknologiske problemer og muligheder*

Forskningen under denne rubrik skal svare til behovene på nye tvær- og flerfaglige områder eller på avancerede videnområder, som indgår i Fællesskabets forskning, og den skal kunne reagere på vigtige, uventede udviklinger. Ved at samle ressourcer fra hele EU skal den bringe europæisk forskning i en førerstilling og bane nye veje eller skabe nye videnskabelige og teknologiske udviklinger. Den skal stimulere idéudvekslingen mellem universiteterne og industrien og give Europa bedre muligheder for at udnytte sine forskningsaktiviteter under opbygningen af et dynamisk, videnbaseret samfund.

Til at begynde med skal følgende aktivitetsområder støttes:

- forskning med sigte på hurtigt at vurdere nye opdagelser eller nyligt observerede fænomener, som kan indebære afgørende risici eller problemer for det europæiske samfund, og finde frem til en effektiv reaktion på dem
- forskning i nye vidensområder og fremtidig teknologi, ikke mindst på tværfaglige områder, som er stærkt innovative og indebærer tilsvarende høj (teknisk) risiko. Forskningen skal være åben for alle nye idéer med afgørende mulighed for industriel og/eller samfundsmæssig indflydelse eller for at udvikle Europas forskningskapacitet på længere sigt.

Forslagene vil blive bedømt på grundlag af forskningens karat, dens mulighed for fremtidig indflydelse og, især på det første af de nævnte områder, dens innovative karakter.

Flerårig programlægning

De særlige emner, som forskningen under programmets udførelse skal koncentrere sig om inden for disse kategorier, vil blive udvalgt ved hjælp af en flerårig programlægning på grundlag af deres uopsættelige karakter eller eventuelle fremtidige samfundsmæssige, industrielle eller økonomiske relevans samt under hensyntagen til de forskningsaktiviteter, som allerede er igang under denne rubrik. Emnerne vil blive bedømt med bistand fra et uafhængigt samrådsorgan, der skal bestå af højststående videnskabelige og industrielle eksperter og benytte følgende kriterier:

- de foreslåede forskningsemners mulighed for at bidrage til innovation og EU's konkurrenceevne, styrke dets videnskabelige og teknologiske grundlag og etablering af det europæiske forskningsrum, herunder effektiv integrering af ansøgerlandene
- de foreslåede forskningsemners og fremgangsmåders videnskabelige relevans og betimelighed.

Programlægningen kan ændres ved hjælp af en hasteprocedure, som følger de samme evalueringskriterier, hvis der i krisetilfælde opstår pludselige og uforudsete forskningsbehov.

iii) Udførelse

De planlagte aktiviteter skal udføres ved indkaldelse af forslag. De skal fortrinsvis være udformet som:

- Særlige målrettede projekter, som regel af begrænset omfang, der udføres af partnerskaber, hvis størrelse svarer til de behov, der skal dækkes.
- Netværksdannelse mellem de forskningsaktiviteter, der udføres på nationalt plan, når de opstillede mål kan nås ved at mobilisere den kapacitet, som findes i medlemsstaterne, ansøgerlandene og de associerede lande.

I særlige berettigede tilfælde kan der gøres begrænset brug af de hjælpemidler, der benyttes i forbindelse med udvalgte forskningstemaer, hvis de opstillede mål bedre kan nås på denne måde.

Forslagene udvælges af Kommissionen efter en bedømmelse, som foretages af uafhængige eksperter.

BILAG II

VEJLEDENDE FORDELING AF BELØBET

Aktivitetstype	Beløb (mio. EUR)
Integration af forskningen ⁽¹⁾	12 055 ⁽²⁾
<i>Udvalgte Forskningstemaer</i>	10 425
Genomforskning og bioteknologi i sundhedens tjeneste	2 000
Teknologi til informationssamfundet	3 600
Nanoteknologi, intelligente materialer og nye produktionsprocesser	1 300
Luftfart og rumfart	1 000
Fødevarerikkerhed og sundhedsrisici	600
Bæredygtig udvikling og globale ændringer	1 700
Borgere og styresystemer i det europæiske vidensamfund	225
<i>Særlige aktiviteter, som dækker et bredere forskningsfelt</i>	1 630
Foregribelse af EU's behov inden for videnskab og teknologi	880 ⁽³⁾
Specifikke forskningsaktiviteter for SMV	450
Specifikke internationale samarbejdsaktiviteter	300
Styrkelse af grundlaget for det europæiske forskningsrum	450
Støtte til koordinering af aktiviteterne	400
Støtte til sammenhængende udvikling af de forskellige former for politik	50
I alt	12 505

⁽¹⁾ Det er hensigten at afsætte mindst 15 % af de samlede finansieringsmidler under denne rubrik til SMV.

⁽²⁾ Iberegnet 600 mio. EUR til internationale samarbejdsaktiviteter og eventuelle beløb, der afsættes i Europa-Parlamentets og Rådets beslutninger i henhold til traktatens artikel 169.

⁽³⁾ Heraf 440 mio. EUR til forskningsaktiviteter, som er angivet under denne rubrik i bilag I, og 440 mio. EUR til forskningsaktiviteter, som fastlægges under særprogrammets udførelse.